

รวมการสอบประโยค^{๒๕}ธรรมทั้ง ๓ แห่ง มีสามเณรสอบได้ชั้น
เอก ๖๐ ชั้นโท ๔๔ ชั้นตรี ๔๗ รวมได้ ๑๕๑ ตก ๘๕ ผู้ที่สอบ
ได้ทั้ง ๓ ชั้นนี้ นับเป็นสามเณร^{๒๕}ธรรม แต่ได้ยกเว้นจาก การเกณฑ์
เข้ารับราชการทหาร ตาม พระราชบัญญัติ

อนึ่ง ผู้สอบได้ชั้นเอก นั้น สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ มหาสังฆปริ
นายก ทรงพระดำริเห็นว่า ความรู้เทียบสูงกว่าผู้ได้ประโยค ๑ พระปริ
ยัติธรรม เพราะฉะนั้นถ้าจะเข้าแปลพระปริยัติธรรม ควรยกเว้นไม่ต้อง
แปลประโยค ๑ ให้เข้าแปลประโยค ๒ ได้ทีเดียว แต่ควรเรียก
ว่าประโยคนกกรรม ประโยค ๑ สามัญ กระทรวงธรรมการได้นำความ
กราบบังคมทูล พระกรุณา ทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท พระราชทาน
พระบรมราชานุญาตให้เป็นไป ตาม พระดำรินี้แล้ว

รายงาน การ สอบได้ พระปริยัติธรรม

ในการ สอบได้ พระปริยัติธรรม สำหรับ ปี ๑๓๑๐ นี้ ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้เชิญเสด็จ สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาจสิ
รญาณวโรรส มหาสังฆปริณายก ทรงตำแหน่ง อธิบดีแห่ง การ สอบได้
สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอฯ พระองค์นั้น ทรงพระดำริที่จะจัดการ แก่
ไข การ สอบได้ พระปริยัติธรรม ให้เหมาะแก่ สมัยโดยเปลี่ยนวิธีสอบชั้น
ประโยค ๑ ประโยค ๒ เป็น สอบด้วยวิธีเขียน เช่น กับการ สอบได้
นักเรียนทั่วไป ประโยค สูงกว่านี้ขึ้นไป จึงให้คง สอบแปลปากเปล่า

วันที่ ๒ มิถุนายน ๑๓๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๒๙ หน้า ๕๓๗

ตามวิธีเดิม แต่ภิกษุสามเณรซึ่งได้ประโยชน์ ๑ ไว้แต่ก่อน ถ้าในทางเขียนยังไม่ดีนัก เพราะไม่ได้ฝึกซ้อมไว้ ก็จะต้องยอมให้เข้าสอบประโยชน์ ๒ ด้วย วิธีแปลปากเปล่าไปตามเดิมก่อน กระทรวงธรรมการได้นำความกราบบังคมทูล พระกรุณา ทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตแล้ว สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาวชิรญาณวโรรส จึงทรงแบ่งการสอบได้พระปริยัติธรรมเป็นสองตอนดังนี้

ตอนสอบประโยชน์ ๑ ประโยค ๒ สอบด้วยวิธีเขียน โปรดเกล้าฯ ให้สอบที่วัดเบญจมบพิตร เริ่มแต่วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ รวมเวลาสอบด้วยวิธีเขียน ๔ วัน แบ่งกรรมการผู้สอบเป็น ๔ กอง กองที่ ๑ พระธรรมวโรดม เป็นรองแม่กอง พระอมราภิรักษ์ิต พระปิฎกโกศล เป็นกรรมการ กองที่ ๒ พระญาณวราภรณ์ พระศรีวิสุทธิวงศ์ พระมหาปลัด ๙ ประโยค เป็นกรรมการ กองที่ ๓ พระธรรมไตรปิฎกจารย์ พระอมรโมทย์ พระอรियมณี เป็นกรรมการ กองที่ ๔ พระศรีถัมโพธิ์ พระดากยบุตรศุภยวงศ์ พระอรियกระวี เป็นกรรมการ

ตอนสอบปากเปล่าตามวิธีเดิม โปรดเกล้าฯ ให้สอบที่วัดพระศรีรัตนศาสดาราม เริ่มตั้งแต่วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ ๒ มีนาคม รวมเวลาสอบได้ ๘ วัน แบ่งการสอบได้เป็น ๓ กอง คือ กองกลาง พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นชินวรสิริวัฒน์ เป็นแม่กอง พระธรรมโกษาจารย์

พระเทพมุนี พระนิกรมุนี พระปริยัติบัณฑิต พระญาณรักขิต พระมหา
ทิวี ๙ ประโยค กถชาวดาสน์เต็ญ พระมหาวิรุพงษ์ เป็นแม่กอง พระธรรม
ปาโมกข์ พระราชมุนี พระวิสุทธีโสภณ พระสาธุศีลสังวร พระมหานายก
พระประสิทธิ์คีตกุณ กองซ้าย พระพิมพ์ธรรม เป็นแม่กอง พระธรรม
เจดีย์ พระราชกระวี พระอวัจฉณานุติชนัน พระธรรมญาณกระวี พระวิเชียร
กระวี พระประสิทธิ์คีตกุณ พระอริยศีลาจารย์

จำนวน พระสงฆ์สามเณร ที่ สอบได้ ได้ตั้ง ต่อไปนี้ สอบได้เป็นเปรียญ
๗ ประโยค พระภิกษุ ๑ รูป เปรียญ ๖ ประโยค พระภิกษุ ๑ รูป
เปรียญ ๕ ประโยค พระภิกษุ ๑๑ รูป สามเณร ๓ รูป รวม ๑๔ รูป
เปรียญ ๔ ประโยค พระภิกษุ ๕ รูป สามเณร ๓ รูป รวม ๘ รูป
เปรียญ ๓ ประโยค พระภิกษุ ๓๐ รูป สามเณร ๑๓ รูป รวม ๔๓ รูป
ได้ประโยค ๒ พระภิกษุ ๑๓ รูป สามเณร ๒๑ รูป รวม ๓๔ รูป ได้
ประโยค ๑ พระภิกษุ ๒๘ รูป สามเณร ๔ รูป กับสามเณรรู้ธรรม
ซึ่ง สอบได้ ได้เป็น ชั้น เอก นับเทียบเสมอด้วยได้ปริยัติธรรมประโยค ๑
อีก ๖๐ รูป รวม ๙๓ รูป รวมเป็น พระภิกษุ สามเณร ทั้งสิ้น ที่สอบ
ได้ ได้พระปริยัติธรรมใน ศก ๑๓๐ ๑๙๔ รูป ๗

กระทรวงธรรมการ

แจ้งความมา ณ วันที่ ๒๙ พฤษภาคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๑

(ลงนาม) วิสุทฐวิริยศักดิ์

เสนาบดี